

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 5Co/16/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4312217431
Dátum vydania rozhodnutia: 10. 12. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Vladimír Pribula
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2014:4312217431.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Nitre v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Vladimíra Pribulu a sudcov JUDr. Renáty Pátrovičovej a JUDr. Borisa Minksa v právnej veci žalobcu: POHOTOVOSŤ, s.r.o., so sídlom v Bratislave, Pribinova 25, IČO: 35 807 598, zastúpený Advokátskou kanceláriou Fridrich Paľko, s.r.o., so sídlom v Bratislave, Grösslingova 4, IČO: 36 864 421, za ktorú koná advokát a konateľ Doc. JUDr. Branislav Fridrich, PhD., proti žalovanému: Slovenská republika, v mene ktorej koná Ministerstvo spravodlivosti SR, so sídlom v Bratislave, Župné námestie 13, o náhradu majetkovej škody a nemajetkovej ujmy, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Nitra, zo dňa 18. novembra 2013, č. k. 14C/10/2013-41, takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa **p o t v r d z u j e**.
Žalovanému nepriznáva náhradu trov odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

Okresný súd Nitra (súd prvého stupňa v zmysle § 9 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku, ďalej len „OSP“) rozsudkom zo dňa 18. 11. 2013 č. k. 10C/10/2013-41 (ďalej len „napadnutý rozsudok“) zamietol žalobu a žalovanému nepriznal náhradu trov konania. V odôvodnení rozhodnutia poukázal na to, že žalobca sa žalobou doručenou dňa 28. 09. 2012 domáhal, aby súd medzitimným rozsudkom rozhodol o základe veci tak, že žalovaný je zodpovedný za škodu, ktorá vznikla žalobcovi nesprávnym úradným postupom Okresného súdu Levice, pretože tento nerozhodol o žiadosti o vydanie poverenia na vykonanie exekúcie v exekučnom konaní vedenom pre pohľadávku žalobcu voči povinnej C. Z. a ďalej žiadal, aby súd rozsudkom uložil žalovanej povinnosť zaplatiť žalobcovi z titulu majetkovej škody sumu 125 eur a z titulu nemajetkovej ujmy sumu 610,36 eura. Uviedol, že exekučný súd rozhodol o žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie až dňa 30. 01. 2011, napriek tomu, že konanie začalo 05. 03. 2010 a to zamietnutím žiadosti o udelenie poverenia, s omeškaním viac ako 331 dní. Tento postup hodnotí ako nesprávny a v rozpore so zákonom, konkrétne ustanovením § 44 ods. 2 Exekučného poriadku. V dôsledku nesprávneho úradného postupu exekučného súdu mu vznikla majetková škoda predstavujúca náhradu účelne vynaložených nákladov spojených s jeho činnosťou uskutočňovanou vo veci správy a vymáhania pohľadávky v období, ktoré zbytočne uplynulo medzi doručením žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie a rozhodnutím o nej. V tomto období vynaložil na správu pohľadávky prostredníctvom pracovných výkonov zamestnanca pomocou informačného systému sumu 70 eur, na udržiavanie a správu informačného systému sumu 40 eur, na administratívne spracovanie textov urgencií adresovaných exekučnému súdu, na publikačné výdaje spojené s vyhotovením urgencií adresovaných exekučnému súdu sumou, na poštovné a telekomunikačné výdaje spojené s urovaním a kontrolou stavu konania na exekučnom súde sumu 15 eur. Celkovo vynaložil žalobca vo veci správy a vymáhania svojej pohľadávky v období, ktoré zbytočne uplynulo medzi doručením žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie a rozhodnutím o nej sumu 125 eur. Výška hmotnej škody je stanovená na základe paušalizácie reálnych vecných nákladov

a to z dôvodu, že presnú škodu by bolo možné vyčíslieť len s nepomernými ťažkosťami. Hmotná škoda pozostáva zo škody spočívajúcej v administratívnych výdajoch, funkčných výdajoch, mzdových výdajoch a výdajoch spojených so stratou času zamestnanca. Vyčíslenie vychádza z účtovnej agendy. Žalobca si zároveň uplatnil i náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch, pretože samotné konštatovanie porušenia práva na súdnu ochranu zaručeného Ústavou Slovenskej republiky a práva na spravodlivý súdny proces nie je dostatočným zadosťučinením vzhľadom na ujmu spôsobenú nesprávnym úradným postupom. Nesprávny úradný postup okresného súdu je dôsledkom jeho nesústredenej činnosti takej intenzity, ktorá má za následok zmarenie nútenej vymožitelnosti majetkového práva žalobcu. Uviedol, že si uplatňuje ako primeranú náhradu nemajetkovej ujmy za vnútorné zásahy do spoločnosti, ovplyvňovanie podnikateľského plánovania a rozhodovania, porušenie jeho práv, stratu legitímnych očakávaní, že nastane v zákonom čase stav predpokladaný zákonom, stratu dôvery v právo a v spravodlivé riešenie vecí a vyvolanie rizík ohrozujúcich konečné vymoženie pohľadávky (spôsobené v priamej príčinnej súvislosti s nesprávnym úradným postupom exekučného súdu) sumu 610,36 eura (55 eur za každý mesiac omeškania v činnosti exekučného súdu a to práve na základe aplikácie vyššie uvedenej doktríny ústavného súdu, teda 660 eur za rok : 12 mesiacov v roku = 55 eur za mesiac).

Súd prvého stupňa ďalej v odôvodnení napadnutého rozsudku uviedol, že sa oboznámil s exekučným spisom Okresného súdu Levice vo veci vymáhania pohľadávky oprávneného, ktorým bol žalobca, proti povinnej C. Z., o zaplatenie 118,16 eura s príslušenstvom. V tejto exekučnej veci oprávnený dňa 05. 03. 2010 spísal pred súdnym exekútorom JUDr. Rudolfom Krutým v Exekútorskom úrade v Bratislava zápisnicu, ktorá obsahuje návrh na vykonanie exekúcie proti povinnej C. Z., Q. XXX, na základe exekučného titulu, ktorým bol Rozsudok Stáleho rozhodcovského súdu sp. zn. SR 18280/09 zo dňa 04. 11. 2009, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 30. 11. 2009 a vykonateľnosť dňa 03. 12. 2009. Súdny exekútor JUDr. Rudolf Krutý dňa 10. 05. 2010 doručil Okresnému súdu Levice žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie. Exekučný súd prostredníctvom súdneho exekútora dňa 31. 05. 2010 vyzval oprávneného na predloženie Zmluvy o úvere uzavretej medzi oprávneným a povinnou, na ktorú výzvu reagoval oprávnený až dňa 24. 09. 2010. Exekučný súd uznesením zo dňa 09. 11. 2010 sp. zn. 6Er 372/2010-23 žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie zamietol. K tomuto záveru exekučný súd dospel po preskúmaní žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, exekučného titulu a zmluvy o úvere. Proti tomuto uzneseniu podal oprávnený odvolanie, ktoré však následne vzal späť. Uznesenie nadobudlo právoplatnosť dňa 03. 12. 2010. Exekučný súd uznesením zo dňa 26. 09. 2011 exekučné konanie zastavil.

Poukázal na to, že žalobca sa domáha náhrady majetkovej škody a nemajetkovej ujmy z titulu nesprávneho úradného postupu Okresného súdu Levice. Právnym predpisom, upravujúcim zodpovednosť za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci, je zákon číslo 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov. Otázku, či v konkrétnom prípade bolo alebo nebolo porušené právo na prerokovanie vecí bez zbytočných prieťahov garantované v čl. 48 ods. 2 Ústavy SR, je kompetentný preskúmať ústavný súd. Súdne konanie z pohľadu dodržiavania lehôt či už zákonných, resp. primeraných lehôt na rozhodnutie v danej veci, nie je kompetentný preskúmať všeobecný súd v konaní o náhrade škody podľa zákona č. 514/2003 Z. z., ale len Ústavný súd SR na podklade ústavnej sťažnosti (resp. predseda súdu na podklade sťažnosti na prieťahy). Opačný výklad by znamenal, že by existovalo niekoľko orgánov, ktoré by boli oprávnené v tom istom čase preskúmať postup toho istého súdu z hľadiska vzniku zbytočných prieťahov. Pokiaľ by súd konajúci o náhrade škody mohol hodnotiť postup iného súdu z hľadiska existencie zbytočných prieťahov, znamenalo by to záver, že všeobecné súdy by preskúmavali postup iných všeobecných súdov, čo by mohlo smerovať aj k porušeniu inštančného princípu súdnictva. V danej veci zo spisového materiálu exekučného súdu vyplýva, že žalobca založil do spisu sťažnosť a podnet na preskúmanie zákonnosti postupu súdu - prieťahy v konaní, spísanej dňa 30. 08. 2010, adresovaná všeobecnému súdu bez uvedenia konkrétneho čísla konania a ktorá je všeobecná, použiteľná pre viaceré konania. Uvedenú sťažnosť, ktorá nie je podpísaná a ani opatrená prezentačnou pečiatkou súdu, nie je možné považovať za sťažnosť adresovanú predsedovi súdu, ktorou sa domáha nápravy pre prieťahy v konaní. V exekučnom spise sa sťažnosť predsedovi súdu na prieťahy v konaní, ani žiadosť o stave konania, či sťažnosť na prieťahy v konaní adresovaná Ústavnému súdu Slovenskej republiky, nenachádza. S poukazom na tieto skutočnosti je potrebné konštatovať, že žalobcom uvádzané opatrenia (v žalobe na strane 3 a 4) nie sú pravdivé, keďže exekučný spis tieto žiadosti ani sťažnosti neobsahuje.

Žalobca namietal, že exekučný súd sa dopustil nesprávneho postupu tým, že rozhodnutie v danej veci vydal nie v zákonnej 15 dňovej lehote, ale po viac ako 331 dňoch. Podľa názoru súdu prvého stupňa k vydávaniu poverení na základe exekučného titulu rozhodcovského rozsudku dochádzalo a dochádza podľa § 41 ods. 2 písm. d/ Exekučného poriadku. V čase podania žiadosti na vydanie

poverenia lehota na vydanie poverenia v prípade rozhodcovského rozsudku ako exekučného titulu neexistovala. Ustanovenie § 44 ods. 2 Exekučného poriadku, platného v čase podania žiadosti o udelenie poverenia (10. 05. 2010) upravovalo povinnosť súdu vydať poverenie v lehote 15 dní, ak nezistí rozpor žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie alebo návrhu na vykonanie exekúcie alebo exekučného titulu so zákonom. Už toto samotné znenie zákonného ustanovenia oprávňovalo exekučný súd ex offa skúmať exekučný titul nielen z formálneho, ale aj z vecného hľadiska. Ak je predmetom rozhodcovského konania spor zo spotrebiteľského právneho vzťahu, aj keď účastník rozhodcovského konania, ktorým je spotrebiteľ, nevyužije možnosť spochybniť existenciu alebo platnosť rozhodcovskej zmluvy podľa ustanovení zákona o rozhodcovskom konaní, je exekučný súd oprávnený a zároveň povinný skúmať existenciu alebo platnosť rozhodcovskej zmluvy a v prípade zisteného nedostatku v tomto smere konštatovať rozpor rozhodcovského rozsudku so zákonom, znamenajúci neúčinnosť, a teda nezáväznosť tohto exekučného titulu.

Keďže v danom prípade bol exekučným titulom rozhodcovský rozsudok, súd bol jednoznačne a nespochybniteľne oprávnený ex offa skúmať, či tento rozhodcovský rozsudok bol vydaný v súlade so zákonom (zákon o rozhodcovskom konaní), ale tiež či pôvodný titul tohto rozhodnutia (zmluva o úvere) neobsahoval neprijateľné podmienky a či rozhodcovská doložka bola dojednaná v súlade so zákonom o rozhodcovskom konaní a v súlade s ostatnými právnymi predpismi upravujúcimi spotrebiteľské právo. Je nesporné, že súd nevydal poverenie v 15-dňovej lehote tak, ako mu to ukladalo ustanovenie § 44 ods. 2 Exekučného poriadku, ale najskôr vyzval oprávneného prostredníctvom súdneho exekútora na predloženie zmluvy o úvere, aby zistil, či bola rozhodcovská doložka dojednaná v súlade so zákonom. Sám oprávnený sa dopustil prietáhov v exekučnom konaní, keď na výzvu súdu zo dňa 31. 05. 2010 reagoval až dňa 24. 09. 2010. Následne exekučný súd dňa 09. 11. 2010, uznesením žiadosť súdneho exekútora zamietol, dôvodiac, že rozhodcovská doložka nebola dojednaná v súlade so zákonom a bola v hrubom rozpore s platnými právnymi predpismi, preto tento rozsudok ako exekučný titul neuznal, pričom svoje rozhodnutie riadnym a správnym spôsobom odôvodnil. Za tejto situácie účastníkom exekučného konania nemohol a ani nevznikol žiadny stav právnej neistoty, keďže súd vo veci rozhodol bezodkladne po tom, ako mu oprávnený (žalobca) doručil požadovanú zmluvu o úvere. Okrem týchto skutočností súd prvého stupňa poznamenal, že pri prísnom výklade ustanovenia § 44 ods. 2 Exekučného poriadku účinného do 31. 05. 2010, exekučný súd nemal lehotu na zamietnutie žiadosti o udelenie poverenia, keďže ustanovenie striktno uvádza lehotu 15 dní na písomné poverenie exekútora, aby vykonal exekúciu, pričom lehotu na zamietnutie žiadosti v prípade zistenia rozporov nestanovuje. Súd prvého stupňa uviedol, že nezistil žiadny nesprávny úradný postup, zakladajúci nárok na náhradu majetkovej škody a nemajetkovej ujmy žalobcu.

Žalobca v podanej žalobe uviedol čoho sa domáha, voči komu smeruje a z akého dôvodu, pričom nepredloženie dôkazov nie je dôvodom na zastavenie konania, ale má vplyv na výsledok sporu a môže viesť k zamietnutiu návrhu.

V čase podania žaloby súdu šesťmesačná zákonná lehota ešte neuplynula, avšak v čase rozhodovania súdu táto lehota už uplynula a žalovaný návrhu žalobcu v rámci predbežného prerokovania nevyhovel. Súd preto žalobu za predčasne podanú nepovažoval a vo veci rozhodol.

Vzhľadom na to, exekučné konanie bolo začaté v roku 2010 (dňa 10. 05. 2010) doručením žiadosti o udelenie poverenia súdu) a žalobca sa predbežného prerokovania domáhal v roku 2012 (dňa 23. 04. 2012), predmetný nárok žalobcu na náhradu škody nepovažoval za premlčaný, keďže podľa § 19 ods. 1 zákona, právo na náhradu škody sa premlčí za tri roky odo dňa, keď sa poškodený dozvedel o škode. V danom prípade sa žalobca dozvedel o tom, že súd zamietol žiadosť o udelenie poverenia dňa 18. 11. 2010 doručením uznesenia, ktorý deň by mohol byť považovaný za deň, kedy sa dozvedel o škode a od tohto dňa začala plynúť trojročná premlčacia lehota, ktorá uplynie dňa 18. 11. 2013. Z tohto dôvodu námietku premlčania vznesenú žalovaným neakceptoval.

Žalobca súdu nepredložil žiadne dôkazy o existencii majetkovej škody 125 eur. Iba samotné tvrdenie žalobcu o existencii vyššie uvedenej škody nie je možné považovať za preukázanú existenciu výšky škody. Súd prvého stupňa vyčíslenú výšku škody vynaloženú na správu pohľadávky, ako aj výšku škody na udržiavanie a správu informačného systému považoval za účelovú, nepreukázanú a je toho názoru, že žalobca musel pohľadávku spravovať informačným systémom aj za situácie, ak by bol exekučný súd rozhodol bezodkladne po doručení žiadosti o udelenie poverenia. Je však nesporné, že žalobca žiadnym spôsobom žalovanú výšku hmotnej škody súdu nepreukázal. Žalobca, na ktorom je preukázanie existencie príčinnej súvislosti medzi vznikom škody a konaním žalovaného, škodu žiadnym spôsobom nepreukázal. K uplatnenej nemajetkovej ujme poznamenal, že táto bola uplatnená neopodstatnene, nakoľko k nesprávnemu úradnému postupu exekučného súdu nedošlo.

Vzhľadom k tomu, že súd prvého stupňa dospel k názoru, že na strane žalovaného, konajúceho cestou exekučného súdu, nedošlo k nesprávnemu úradnému postupu, vo veci sa ďalej nezaoberal ani výškou majetkovej škody ani nemajetkovej ujmy, pretože nebol zistený právny základ a to zodpovednosť žalovaného za uplatňovanú ujmu.

Rozhodnutie právne posúdil podľa § 4 ods. 1 písm. a/ bod 1., § 9 ods. 1, 2, § 15 ods. 1, § 16 ods. 1, § 17 ods. 1, 2, 3, § 19 ods. 1, 3 zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov, § 41 ods. 1, 2 písm. c/, d/, i/, § 44 ods. 1, 2 Exekučného poriadku.

O trovách konania rozhodol podľa § 142 ods. 1 O.s.p. v spojení s § 151 ods. 1 OSP, v zmysle ktorých v konaní úspešný žalovaný má nárok na náhradu trov konania, avšak žalovaný si v lehote určenej v § 151 ods. 1 O.s.p. nevyčísľil žiadne trovy konania a ani zo spisu nevyplýva, že by mu nejaké trovy konania vznikli, preto mu náhradu trov konania nepriznal.

Proti tomuto rozsudku podal v zákonnej lehote odvolanie žalobca, domáhajúc sa ním jeho zrušenia a vrátenia veci súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. Dôvodil, že v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1 OSP - účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom (§ 205 ods. 2 písm. a/ OSP v spojení s § 221 ods. 1 písm. f/ OSP), súd prvého stupňa nesprávne vec právne posúdil tým, že nepoužil správne ustanovenie právneho predpisu a nedostatočne zistil skutkový stav (§ 205 ods. 2 písm. a/ OSP v spojení s § 221 ods. 1 písm. h/ OSP), nevykonával navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností (§ 205 ods. 2 písm. c/ OSP) a rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 205 ods. 2 písm. f/ OSP).

Zásadne namietal skutočnosť, že súd prvého stupňa rozhodol v merite veci na základe (a s použitím) „inšpirácie“ novou právnou úpravou obsiahnutou v ust. § 9 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z. z. V právnom štáte a osobitne v spravodlivom súdnom konaní nie je možné, aby súd interpretoval hmotné právo platné v čase vzniku právnej skutočnosti a založenia zodpovednostného právneho vzťahu pomocou hmotného práva, ktoré sa stalo súčasťou právneho poriadku až po vzniku právnej skutočnosti a po tom, čo došlo k založeniu zodpovednostného právneho vzťahu. Ak súd založil svoje rozhodnutie na takejto neprípustnej interpretácii, dopustil sa nesústredeného postupu, ktorý má dôsledok v nesprávnosti súdneho rozhodnutia. Zdôraznil, že súd bol jednoznačne pri svojom rozhodovaní viazaný ust. § 9 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z. v znení účinnom pred prijatím zákona č. 412/2012 Z. z. a nemohol interpretovať toto ustanovenie prostredníctvom ust. § 9 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z. z. v znení zákona č. 412/2012 Z. z. Súd svojím rozhodnutím de iure a de facto aplikoval princíp priamej retroaktivity, čo je neprípustné. K argumentu o vyvrátení nároku žalobcu uviedol, že súd vytvára konštrukciu, podľa ktorej je návrh žalobcu na náhradu majetkovej škody a nemajetkovej ujmy anulovaný značnou nedôveryhodnosťou údajov. Tvrdí, že súd nemôže založiť odôvodnenie o zániku nároku na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom na nedôveryhodnosti údajov. Žalobca nemal k dispozícii súdny spis exekučného súdu a tak mohol niektoré skutočnosti len usudzovať a to podľa sekundárnych prejavov, ktoré mali v realite, preto aj ako dôkaz označil exekučný spis a žiadal použiť v ňom obsiahnuté listiny. Zdôraznil, že samotná nedôveryhodnosť údajov však nič nemôže zmeniť na fakte, že zo strany štátneho orgánu došlo k nesprávnemu úradnému postupu, keď rozhodnutie nebolo vydané v zákonom ustanovenej lehote. Namietal, že súd vôbec nevysvetlil, prečo zastáva názor, že účastníkom nevznikol stav právnej neistoty. Právna neistota existuje vždy do času, kým nedôjde ku konečnému rozhodnutiu. V danom prípade zákonodarca vytvoril legitímnu sféru tolerancie trvania právnej neistoty určením zákonnej lehoty. Exekučný súd však ignoroval túto legitímnu sféru, na čo nemal zo zákona oprávnenie a posunul trvanie právnej neistoty do času, ktorý je z hľadiska ochrany základného práva na spravodlivý súdny proces neakceptovateľný. Exekučný súd rozhodoval o udelení poverenia na vykonanie exekúcie s čím nemal nič spoločné rozhodcovský súd. Právna istota ohľadom riadneho výkonu exekúcie nemohla byť odstránená rozhodnutím rozhodcovského súdu, ale len súdu exekučného. Ďalej dôvodil tým, že súdu neprislúcha polemizovať o vhodnosti limitácie dĺžky konaní zákonnými lehotami a jeho povinnosťou je aplikovať platné právo a navyše jeho úvahy negujú stabilizovanú judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva v Štrasburgu, ktorá je základom štandardu ochrany základných práv v Európe, teda aj práva na spravodlivý súdny proces a osobitne práva na prerokovanie veci v primeranom čase. Štrasburský súd opakovane uviedol, že zodpovednosť štátu za prietahy v konaní vzniká aj vtedy, ak súdy konajú náležite, ale dĺžku konania ovplyvňujú mimosúdne faktory, ako napr. rozsah nevybavenej súdnej agendy, nárast ekonomickej trestnej činnosti atď. Štrasburský súd tiež uviedol: „Dohovor zaväzuje zmluvné štáty, aby organizovali svoj právny poriadok spôsobom vyhovujúcim požiadavkám čl. 6 ods. 1, ktorý zahŕňa aj právo na rozhodnutie veci v primeranej lehote“. Súd, ale ani samotný štát neprijal žiadne opatrenia na riešenie vzniknutej kritickej situácie a nedostatok takýchto opatrení nemôže byť dávaný za vinu žalobcovi a to v tejto forme, že on nepresadzoval svoj pozitívny záväzok vo vzťahu k právu na prerokovanie veci v

primeranej lehote. Žalobca takýto záväzok nemá a nechápe, aký dopad môže mať na výsledok konania skutočnosť, že súd vyjadril svoje presvedčenie o rozpore exekučného titulu so zákonom. Ide o prejav nesústredenej činnosti súdu, kedy súd vyhodnocoval skutočnosti, ktoré s predmetom konania nesúviseli. Krajský súd v Nitre ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku - ďalej OSP), po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 204 OSP), oprávnenou osobou - účastníkom konania (§ 201 OSP), proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné (§ 201 a § 202 OSP), po skonštatovaní, že odvolanie má zákonom predpísané náležitosti (§ 205 ods. 1 OSP) a že odvolateľ v odvolaní použil zákonom prípustné odvolacie dôvody (§ 205 ods. 2 písm. a/, c/ a f/ OSP), preskúmal napadnuté rozhodnutie v medziach daných rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 212 ods. 1 OSP), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 214 ods. 2), keď deň vyhlásenia rozsudku bol zverejnený minimálne 5 dní vopred na úradnej tabuli súdu (§ 156 ods. 3 v spojení s § 211 ods. 2 OSP) a v elektronickej podobe na webovej stránke súdu v ten istý deň ako sa vyvesil na úradnej tabuli (§ 21 ods. 2 vyhl. č. 543/2005 Z. z.) a dospel k záveru, že odvolanie nie je dôvodné, keďže napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa je vecne správny, v dôsledku čoho boli splnené podmienky pre jeho potvrdenie v zmysle § 219 OSP.

Podľa § 219 ods. 1 OSP odvolací súd rozhodnutie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

Podľa § 219 ods. 2 OSP ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

Z obsahu spisu vyplýva, že žalobca sa podaným návrhom domáhal od žalovaného náhrady majetkovej škody v sume 125 eur ako majetkovej škody a z titulu nemajetkovej ujmy v sume 610,36 eura, ktorá mu mala vzniknúť nesprávnym úradným postupom súdu, v dôsledku nevydania rozhodnutia v zákonom stanovenej lehote, resp. v primeranom čase a bez zbytočných prietahov a vykonaním úradného postupu bez splnenia zákonných podmienok v konaní vedenom na Okresnom súde Levice v exekučnej veci sp. zn. 6Er/372/2010. Majetková škoda predstavuje náhradu istiny s príslušenstvom, ktorá viac nemôže byť priznaná právoplatným rozhodnutím všeobecného súdu a nemôže preto tiež nastať akceptácia návrhu na nútené vymáhanie istiny a príslušenstva zo strany exekučného súdu. Zároveň si uplatnil náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch, pretože samotné konštatovanie porušenia práva na súdnu ochranu a práva na spravodlivý súdny proces nie je dostatočným zadosťučinením vzhľadom na ujmu spôsobenú neprávym úradným postupom. Potreba nemajetkovej ujmy má svoj základ v požiadavke na spravodlivé usporiadanie vzťahov a dosiahnutie adekvátnej nápravy a primeranej satisfakcie za porušenie základných práv a princípov právneho štátu. Žalobca si uplatnil ako primeranú náhradu nemajetkovej ujmy za vnútorné zásahy do spoločnosti, ovplyvňovanie podnikateľského plánovania a rozhodovania, porušenie jeho práv, stratu legitímnych očakávaní, že nastane v zákonom čase stav predpokladaný zákonom, stratu dôvery v právo a v spravodlivé riešenie veci. Za nesprávny úradný postup považoval vydanie rozhodnutia o žiadosti o vydanie poverenia na vykonanie exekúcie po veľmi dlhej dobe a opätovné posúdenie práva žalobcu na zaplatenie dlhu, vytvorenie stavu zakladajúceho nevykonalnosť istiny a jej príslušenstva založením prekážky veci rozhodnutej.

Exekučným titulom v tejto veci bol Rozsudok Stáleho rozhodcovského súdu zriadeného zriaďovateľom Slovenská rozhodcovská a. s. so sídlom v Bratislave sp. zn. SR 18280/09 zo dňa 04. 11. 2009. Exekučné konanie začalo dňa 05. 03. 2010 podaním návrhu a bolo vedené pod sp. zn. 6Er/372/2010. Súdny exekútor JUDr. Rudolf Krutý podal na Okresnom súde Levice žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie v predmetnej veci dňa 10. 05. 2010. Exekučný súd uznesením č. k. 6Er/372/2010-23 zo dňa 09. 11. 2010 zamietol žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie.

Podľa § 3 ods. 1 písm. d/ zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci v znení účinnom do 31. 12. 2012, teda v čase, kedy malo dôjsť k spôsobeniu škody (ďalej len citovaný zákon), štát zodpovedá za podmienok ustanovených týmto zákonom za škodu, ktorá bola spôsobená orgánmi verejnej moci, okrem tretej časti tohto zákona, pri výkone verejnej moci nesprávnym úradným postupom.

Podľa § 9 ods. 1 zák. č. 514/2003 Z. z. v znení do 31. 12. 2012, štát zodpovedá za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom. Za nesprávny úradný postup sa považuje aj porušenie povinnosti orgánu verejnej moci urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie zákonom ustanovenej lehote, nečinnosť orgánu verejnej moci pri výkone verejnej moci, zbytočné prietahy v konaní alebo iný nezákonný zásah do práv, právom chránených záujmov fyzických osôb a právnických osôb.

Podľa ods. 2, právo na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom má ten, komu bola takým postupom spôsobená škoda.

Podľa § 41 ods. 1 Exekučného poriadku (EP) v znení od 15. 12. 2009 do 31. 05. 2011, exekučným titulom je vykonateľné rozhodnutie súdu, ak priznáva právo, zaväzuje k povinnosti alebo postihuje majetok.

Podľa ods. 2, podľa tohto zákona možno vykonať exekúciu aj na podklade

- a) rozhodnutí orgánov Európskej únie,
- b) rozhodnutí osvedčených ako európsky exekučný titul,
- c) notárskych zápisníc, ktoré obsahujú právny záväzok a v ktorých je vyznačená oprávnená osoba a povinná osoba, právny dôvod, predmet a čas plnenia, ak povinná osoba v notárskej zápisnici s vykonateľnosťou súhlasila,
- d) vykonateľných rozhodnutí rozhodcovských komisií a zmliev nimi schválených,
- e) osvedčení o dedičstve, vykonateľných rozhodnutí bývalých štátnych notárstiev a dohôd nimi schválených,
- f) vykonateľných rozhodnutí orgánov verejnej správy a územnej samosprávy vrátane blokov na pokutu nezaplatenú na mieste,
- g) platobných výmerov, výkazov nedoplatkov vo veciach daní a poplatkov, ako aj zmliev schválených týmito orgánmi,
- h) vykonateľných rozhodnutí a výkazov nedoplatkov vo veciach sociálneho zabezpečenia, sociálneho poistenia, starobného dôchodkového sporenia a vo veciach verejného zdravotného poistenia,
- i) iných vykonateľných rozhodnutí a schválených zmliev, ktorých výkon pripúšťa zákon,
- j) dokladov vydaných podľa právneho predpisu platného v inom členskom štáte Európskej únie, ak ide o vymáhanie pohľadávky podľa osobitného predpisu (233/1995 Z. z. - o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok).

Podľa § 44 ods. 1 Exekučného poriadku (EP) v znení účinnom od 01. 09. 2005 do 31. 05. 2010, exekútor, ktorému bol doručený návrh oprávneného na vykonanie exekúcie, predloží tento návrh spolu s exekučným titulom najneskôr do 15 dní od doručenia alebo odstránenia väd návrhu súdu (§ 45) a požiada ho o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie.

Podľa ods. 2, súd preskúma žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, návrh na vykonanie exekúcie a exekučný titul. Ak súd nezistí rozpor žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie alebo návrhu na vykonanie exekúcie alebo exekučného titulu so zákonom, do 15 dní od doručenia žiadosti písomne poverí exekútora, aby vykonal exekúciu. Ak súd zistí rozpor žiadosti alebo návrhu alebo exekučného titulu so zákonom, žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie uznesením zamietne. Proti tomuto uzneseniu je prípustné odvolanie.

Odvolací súd poukazuje na to, že odvolacie dôvody uvádzané v odvolaní vôbec nekorešponujú s právnymi dôvodmi a skutkovými zisteniami, na ktorých je založený napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa. Žalobca podal množstvo návrhov s rovnakým predmetom konania, pričom vo všetkých konaniach podáva odvolania s totožným obsahom bez ohľadu na konkrétne okolnosti danej veci.

Prieskumná činnosť odvolacieho súdu zahŕňa tak hmotnoprávnu, ako aj procesnoprávnu oblasť. Odvolací súd musí preto preskúmať zákonnosť rozhodnutia so zreteľom k hmotnému právu, ale tiež zákonnosť konania, z ktorého napadnuté rozhodnutie vzišlo. Pri rozhodovaní odvolacieho súdu o odvolaní proti napadnutému rozsudku je však odvolací súd viazaný ako rozsahom odvolania, tak aj dôvodmi podaného odvolania. Odvolateľ v podanom odvolaní fakticky svojím dispozičným úkonom vymedzuje nielen rozsah, ale aj dôvody preskúmvacej činnosti odvolacieho súdu. Ustanovenie § 212 ods. 2 OSP vymedzuje výnimky, kedy odvolací súd nie je viazaný rozsahom podaného odvolania. Ide o výnimky len vo vzťahu k rozsahu podaného odvolania, pričom dôvodmi podaného odvolania je odvolací súd viazaný vždy.

Odvolací súd sa pri posudzovaní danej veci preto zaoberá len námietkami žalobcu uvedenými v odvolaní a procesným postupom súdu prvého stupňa predchádzajúcemu vydaniu napadnutého rozsudku z hľadiska toho, či nedošlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci.

Z hľadiska dikcie ust. § 9 ods. 1, 2 zák. č. 514/2003 Z. z. nemožno stotožňovať porušenie povinnosti orgánu verejnej moci urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie v zákonom stanovenej lehote a zbytočné prietahy v konaní, pričom ide o osobitné dôvody nesprávneho úradného postupu. Ak zákonodarca explicitne ustanovil, že za nesprávny úradný postup sa považuje porušenie orgánu verejnej moci urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie v zákonom stanovenej lehote, akýkoľvek extenzívny výklad by bol v rozpore s účelom zákona. Pokiaľ nebola dodržaná zákonná 15-dňová lehota na vydanie poverenia (ak bola zákonom v danom období stanovená), takýto stav predstavuje nesprávny úradný postup súdu.

Nesprávny úradný postup však bez splnenia ostatných predpokladov - vzniku škody a danosti príčinnej súvislosti medzi vznikom škody a nesprávnym úradným postupom nezakladá vznik zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú výkonom verejnej moci.

V zmysle § 35 zák. č. 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní doručený rozhodcovský rozsudok, ktorý už nemožno preskúmať podľa § 37, má pre účastníkov rozhodcovského konania rovnaké účinky ako právoplatný rozsudok súdu. V zmysle § 44 ods. 1 uvedeného zákona, tuzemský rozhodcovský rozsudok

je rozhodcovský rozsudok vydaný na území Slovenskej republiky a podľa ods. 2, tuzemský rozhodcovský rozsudok, ktorý sa stal právoplatným, je po uplynutí lehoty na plnenie v Slovenskej republike vykonateľný podľa osobitných predpisov, ktorým je Exekučný poriadok. Vzhľadom k tomu je nepochybné, že rozhodcovský rozsudok je exekučným titulom rovnako ako rozsudok súdu všeobecného.

Napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa je vo výroku vecne správny. Odvolací súd sa však nestotožňuje so záverom súdu prvého stupňa, že v čase rozhodovania o žiadosti súdneho exekútora na vydanie poverenie neexistovala lehota 15 dní na vydanie poverenia, pretože rozhodcovské rozsudky bolo potrebné posudzovať podľa § 41 ods. 2 písm. d/ Exekučného poriadku.

Ustanovenie § 41 ods. 2 EP stanovuje popri vykonateľných rozhodnutiach súdu i ďalšie exekučné tituly. Do 31. 05. 2011 uvedené ustanovenie neobsahovalo výslovne uvedenie rozhodcovského rozsudku, v písm. d/ boli uvedené vykonateľné rozhodnutia rozhodcovských komisií a zmierov nimi schválených. Až novelou EP zákonom č. 102/2011 Z. z. účinnou od 01. 06. 2011 boli do ustanovenia § 41 ods. 2 písm. d/ priamo uvedené rozhodcovské rozsudky. Vzhľadom k tomu rozhodcovské rozsudky bolo možné vykonať ako exekučné tituly do 31. 05. 2011 v zmysle § 41 ods. 2 písm. i/ EP.

Exekučný poriadok v § 44 ods. 2 v znení do 31. 05. 2010 stanovil 15- dňovú lehotu na vydanie poverenia na vykonanie exekúcie bez výnimky, pričom táto lehota plynula od doručenia žiadosti o vydanie poverenia. Novelou uskutočnenou zákonom č. 144/2010 Z. z. s účinnosťou od 01. 06. 2010, bola do uvedeného ustanovenia zakotvená výnimka, podľa ktorej na vydanie poverenia na vykonanie exekúcie na základe exekučných titulov uvedených v § 41 ods. 2 písm. c/ a d/ EP nie je žiadna lehota. Keďže rozhodcovský rozsudok bol zakotvený do § 41 ods. 2 písm. d/ až od 01. 06. 2011, lehota na vydanie poverenia na vykonanie exekúcie na podklade rozhodcovského rozsudku bola do 31. 05. 2011 a od 01. 06. 2011 lehota nie je.

Podľa názoru odvolacieho súdu, toto ustanovenie § 44 ods. 2 EP nie je možné vykladať extenzívne. Upravuje totiž 15 - dňovú lehotu len na vydanie poverenia. Tejto jednoznačnosti výkladu nasvedčuje tretia veta, do ktorej zákonodarca samostatne upravil zamietnutie poverenia. Ak by bolo úmyslom zákonodarcu upraviť lehotu na zamietnutie návrhu na vydanie poverenia, upravil by ju v druhej vete citovaného ustanovenia a nie samostatne v tretej vete. Pri výklade § 44 ods. 2 Exekučného poriadku treba vychádzať a zohľadniť, že tento právny predpis je procesnou normou, teda normou verejného práva upravujúcou postup súdneho exekútora ako štátom určenej osoby, na vykonanie núteného výkonu rozhodnutia. Pre výklad a aplikáciu tohto právneho predpisu platí článok 2 ods. 2 Ústavy SR, podľa ktorej štátne orgány môžu konať len na základe ústavy, v jej medziach, v rozsahu a spôsobom, ktorý stanoví zákon. To, že zákonodarca neupravil lehotu na zamietnutie návrhu na vydanie poverenia vyplýva z doslovného jazykového výkladu citovaného ustanovenia, podľa ktorého sa 15 - dňová lehota vzťahovala len na vydanie poverenia. Pokiaľ by mal zákonodarca úmysel, aby sa 15 - dňová lehota na vydanie poverenia upravená v druhej vete § 44 ods. 2 Exekučného poriadku vzťahovala aj na zamietnutie žiadosti o udelenie poverenia, bol by to výslovne stanovil v druhej vete a nie tretej vete citovaného ustanovenia tak, ako to explicitne zakotvil v niektorých ďalších ustanoveniach Exekučného poriadku, napr. v ust. § 44 ods. 8, § 50 ods. 2 Exekučného poriadku, v ktorých uložil exekučnému súdu rozhodnúť či už pozitívne alebo negatívne v tam stanovenej lehote.

Žiadosť o udelenie poverenia bola zamietnutá. Vzhľadom na záver prijatý odvolacím súdom, že 15-dňová lehota na zamietnutie žiadosti o vydanie poverenia neexistovala, nedošlo tak zo strany exekučného súdu k porušeniu jeho povinnosti vydať rozhodnutie v zákonom stanovenej lehote.

S poukazom na uvedené odvolací súd rovnako ako súd prvého stupňa bol toho názoru, že v danej veci žalobcovi nevznikol nárok na náhradu majetkovej škody a nemajetkovej ujmy v zmysle § 9 ods. 1, 2 zák. č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci, keďže súd nemohol porušiť právo žalobcu pri rozhodovaní o udelení, resp. zamietnutí žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie aj vzhľadom k tomu, že mu návrh bol zamietnutý z dôvodu absencie platného exekučného titulu, keď predložený exekučný titul nespĺňal predpoklad materiálnej vykonateľnosti, a teda na jeho základe nebolo možné viesť ani nútený výkon rozhodnutia a vzniknúť jej v tejto súvislosti škoda, za ktorú by mal zodpovedať štát.

Keďže exekučným titulom bol rozhodcovský rozsudok zaväzujúci povinného na plnenie z titulu spotrebiteľskej úverovej zmluvy, nemožno za nesprávny úradný postup exekučného súdu považovať ani to, že po doručení žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie na základe rozhodcovského rozsudku pristúpil exekučný súd k riešeniu otázky, či rozhodcovské konanie prebehlo na základe platne uzavretej rozhodcovskej zmluvy (rozhodcovskej doložky). Súdna prax dospela k ustálenému záveru, že pokiaľ oprávnený v návrhu na vykonanie exekúcie označí za exekučný titul rozhodcovský rozsudok, je exekučný súd nielen oprávnený, ale aj povinný už v tomto štádiu konania z vlastnej iniciatívy riešiť otázku, či právomoc rozhodcovského súdu bola založená

platne uzavretou rozhodcovskou zmluvou ako podmienku materiálnej vykonateľnosti exekučného titulu, keď týmto postupom nedochádza k preskúmaniu vecnej správnosti predloženého exekučného titulu (rozhodcovského rozsudku), ale len k posúdeniu, či predložený exekučný titul je v súlade so zákonom. Vzhľadom k uvedeným skutočnostiam odvolací súd sa stotožnil so záverom súdu prvého stupňa, že žalobca nepreukázal, že zo strany exekučného súdu došlo k nesprávnemu úradnému postupu v zmysle § 9 ods. 1 zák. č. 514/2002 Z. z., čím nebol naplnený základný predpoklad pre zodpovednosť žalovaného na náhradu škody a nemajetkovú ujmu, preto odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa ako vecne správny podľa § 219 ods. 1 OSP potvrdil.

O náhrade trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 224 ods. 1 a § 142 ods. 1 a § 151 ods. 1 OSP tak, že žalovanému náhradu trov odvolacieho konania nepriznal, keď si ich náhradu neuplatnil. Toto rozhodnutie prijal odvolací senát pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.